

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrund

Ud fra ønsket om en moderniseret og mere tidssvarende ferielov tilpasset arbejdsmarkedets behov nedsatte regeringen i januar 1997 et Ferieudvalg bestående af embedsmænd fra Arbejdsministeriet, Finansministeriet, Erhvervsministeriet og Økonomiministeriet.

Hovedpunkterne i udvalgets kommissorium var, at ferieloven burde forenkles med det formål at lette virksomhedernes administration og arbejdstilrettelæggelse. Ferieloven skulle fortsat fastsætte de overordnede rammer, der sikrer lønmodtagernes ret til ferie. Den nærmere tilrettelæggelse af ferien skulle derimod overlades til arbejdsmarkedets parter.

Ferieudvalget havde undervejs konsultationer med arbejdsmarkedets parter, som langt overvejende tilkendegav tilfredshed med de overordnede principper i det eksisterende feriesystem.

Ferieudvalget afgav sin betænkning i august 1999 i forbindelse med regeringens trepartsmøde. Regeringen tilkendegav ved denne lejlighed, at regeringen ikke umiddelbart var indstillet på at lave grundlæggende om på det eksisterende system, men at betækningsarbejdet var en god anledning til at overveje en række mindre ændringer, der vil gøre ferieloven mere tidssvarende og fleksibel.

Lovens grundlæggende principper

Med forslaget til en ny ferielov opretholdes de grundlæggende principper i den gældende lov. Det vil fortsat være lovens hovedformål at fastslå lønmodtagernes ret til 5 ugers ferie, ligesom retten til betalt ferie fortsat skal optjenes på baggrund af ansættelsen i ét kalenderår (optjeningsåret) til afholdelse i ferieåret, der begynder 1. maj i det følgende kalenderår. Princippet om, at lønmodtageren kun har retten til de optjente feriepenge, hvis ferien rent faktisk holdes, opretholdes ligeledes dog med nogle nærmere angivne undtagelser. Herudover skal loven fortsat sikre, at de optjente feriepenge er til stede på det tidspunkt, hvor ferien skal holdes, hvilket blandt andet tilgodeses ved

arbejdsgiverens pligt til som udgangspunkt at indbetale feriegodtgørelse til FerieKonto.

Loven indeholder som hidtil bestemmelser om anvendelsen dels af de forældede og uhævede feriepenge dels af renterne af FerieKonto. Disse beløb fordeles mellem statskassen og Arbejdsmarkedets Feriefond, samt for den uhævede feriegodtgørelses vedkommende tillige de såkaldte private feriefonde.

Danmark er på ferieområdet bundet af en række internationale forpligtelser i medfør af ILO-konvention nr. 52 fra 1936 om ferie og Rådets direktiv 93/104/EF om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden. De internationale forpligtelser betyder, at Danmark skal sikre, at alle lønmodtagere får mindst 4 ugers ferie, og at denne ferie ikke kan erstattes med kontant udbetaling af feriepengene. Endvidere er Danmark forpligtet til at have et sanktionssystem til sikring af ferierettighederne.

Forslaget til ny ferielov moderniserer og forenkler på en række punkter den gældende lov. Loven giver mulighed for, at der i højere grad kan tages hensyn til de forskellige behov, der er på de enkelte dele af arbejdsmarkedet, hvilket vil give øget fleksibilitet. Ved en forenkling af administrationen af ferieloven og gennem en indskrivning af den praksis, der har udviklet sig gennem de sidste 60 år, vil loven fremstå mere brugervenlig for borgerne – de enkelte arbejdsgivere og lønmodtagere, der til daglig bruger lovens regler.

Fravigelse ved kollektiv overenskomst

For at skabe øget fleksibilitet giver loven arbejdsmarkedets parter en øget adgang til at aftale andre ferieregler end lovens, dog med respekt af internationale forpligtelser.

Det foreslås, at arbejdsmarkedets parter i videst muligt omfang skal kunne indgå kollektive overenskomster på ferieområdet, det vil sige, at loven kun gælder, når andet ikke er aftalt ved kollektiv overenskomst. På den måde vil der være mulighed for at aftale ferieregler, der er tilpasset forholdene i den enkelte branche eller på den enkelte virksomhed. Der vil dog fortsat være visse regler, der er ufravigelige, herunder